

— En quina mesura és present entre nosaltres, els valencians, la problemàtica sobre la macroedició-microedició que afecta el sector editorial d'arreu del món?

— Ací, tota activitat del món editorial se circumscriu a la microedició. No hi ha, ni es preveu que hi haja macroedició. De moment, les condicions no donen per a cap aventura d'aquest tipus. A no ser que cap multinacional aparega per aquestes contrades per comprar alguna petita editorial. En aquest sentit, només trobem problemes en la microedició: tenim manca de recursos, excessius costos de producció, escassetat de mercat. I sembla que a curt termini, res no ho pot canviar.

— En cas que la nova Acadèmia Valenciana de la Llengua normativitze les diferències lingüístiques existents, com repercutiria en el món editorial?

— Seria ben tràgic. No solament per a aquesta indústria, sinó per al País Valencià en conjunt. Si es produeix un lent procés de separació lingüística entre català i valencià —fet semblant al que succeeix a Galícia amb el gallec— tota via cultural i lingüística quedarà debilitada i ferida de mort. I no parlem ja de les vies polítiques de redreçament nacional. És normal que després del pacte, tothom es pregunte: ¿els infants valencians podran estudiar Mercè Rodoreda a l'escola? ¿Els llibres de text inclouran la literatura catalana com a pròpia o com a veïna? ¿Continuarà la censura als llibres de text? ¿La Conselleria d'Educació restablirà el nom d'Enric Valor a l'Institut de Castalla? ¿L'Ajuntament de València li dedicarà un dels seus carrers a Joan Fuster? Si tot açò és el pacte, parlem-ne.

Vicent Alonso

8:

Dues primeres novel·les

Josep M. Fonalleras
La millor guerra del món
Eds. 62, Barcelona, 1998
160 pàgs.

Jordi Ribas
El parent immòbil
Proa, Barcelona, 1998
124 pàgs.

Josep M. Fonalleras i Jordi Ribas, han triat per a la seua primera incursió en el camp de la novel·la l'estratègia de la brevetat. *La millor guerra del món*, de Josep M. Fonalleras, com altres novel·les catalanes, i pense ara en *L'emperador*, de Jordi Coca, i *L'estuari*, de Miquel Bauçà, presenta un clima desolat a causa d'una guerra omnipresent però que els personatges no saben ben bé on es desencadena. El jove protagonista A.N. ix de la seua població cap a la capital duent a les seues espatles una dona vella cega. A la ciutat s'ajunta amb una colla de supervivents entre qui es troba un cosí seu, company de jocs de la infantesa. Al llarg de diverses vetlades, A. N. relata als seus companys la seua infantesa, l'estranyesa que li despertava la vella i el seu marit, un taxidermista, que tenien la casa plena d'animals dissecats, i el periple per un país en ruïnes. El viatge està amenitzat amb la presència de personatges que fugen dels efectes de la guerra, de personatges de semblança irreal, guies turístics, artistes de circ i homes de negocis. La guerra i el viatge serveixen per crear una mena de metàfora del món en què s'hi reflecteix la ruïna que el temps i les relacions humanes imposen a les coses. L'únic que tenen clar els personatges és que es veuen obligats a «vagar eternament sense anar enlloc, a conèixer històries ja conegudes».

Com en els seus llibres de relats, Fonalleras es mostra un narrador hàbil en la creació d'atmosferes, de situacions absurdes i en el recurs a la ironia. Amb un estil concís, intens, potent, cafit de referències visuals, que se serveix de les referències de l'univers de l'Eneida per donar al seu llibre una càrrega simbòlica. A aquest lector sempre li ha agradat l'estil de Fonalleras, que funciona molt bé en les dis-

tàncies curtes, però que possiblement esdevé limitat en les distàncies més llargues, perquè demanen més amplitud i més complexitat en el món dels personatges. Siga com siga, la novel·la presenta elements suficients per mantenir l'atenció del lector.

Jordi Ribas, conegut com a poeta, se'n presenta amb *El parent immòbil* com un narrador ple de potencialitats. La novel·la s'instal·la en un temps i un espai precisos per dissecar un món familiar al lector. Ribas basteix amb mà ferma una metàfora sobre el nostre present, caracteritzat per la pressa, la globalització i la fragmentació. I ho fa amb una prosa densa, suggerent —ací s'aprecia la seua condició de poeta—, puntejada d'observacions i digressions; una prosa sovint humorística i grotesca que utilitza el protagonista, Annibal Probus, com a exemple de la seua visió de les coses. En el caràcter del personatge principal s'integren l'experiència dels anys i la inconsistència de la joventut. És un home inadaptat que decideix d'abandonar la seua vida actual: ven el cotxe, l'apartament cèntric i deixa la seua feina. En una paraula, redueix la seua activitat al mínim i es refugia en el passat, en viatges imaginaris, en l'acumulació de fullets turístics, farcits d'errors, i en la consulta d'enciclopèdies incompletes i desfasades. Tot plegat, presenta una visió distorsionada de la realitat. Més que la trama i les anècdotes, el que més atrau d'*El parent immòbil* és l'elaboració d'una prosa potent, capaç de mantenir en un to unitari la diversitat de referències i digressions que desplega Jordi Ribas al llarg de la novel·la.

Francesc Calafat

